

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF

Elis Sulkanen, Managing Editor, Solo Syyänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Farmer-Labor puolue ja I. W. W.

Farmer-Labor puolue on Amerikkaan hääntyneen maatalo-jelevän väestön ja yhtä hääntyneen palkkatyöväestön yhteinen kokoomuspuolue. Molemmat joukot, jotka nyt liittyvät tähän puolueeseen, tuntevat har-tiliaan suurpääoman raskautta- van ikeen. Pirkivät siitä vapau- tumaan, tai ainakin samaan hiukan lievennystä siihen tus- kaiseen asemaan, johon ovat ka- pitalistisen järjestelmän ajama- na joutuneet.

Tähän puolueeseen kuuluvat joukot ovat siinä hartaassa ja lapsellisessa uskossa, että tässä maassa on mahdollisuus refor- mitaistelulla uudistaa yhteis- kuntaa. Nämä uuden puolueen perustajat ja kannattajat eivät näy käsittävän sitä tosiasiaa, et- tä tässä maassa ei ole tilaa sel- laiselle uudistuspuolueelle, jon- ka vaikutus todellakin merkit- seisi muutosta nykyiseen yhe- teiskunta-taloudelliseen kehi- tykseen. Tämä yhteiskunnal- lisen ja taloudellisen voimate- kijöiden tuntemattomuus ja se tuskin häätä, jonka valtaan tämän maan sankat väestönker- rokset ovat joutuneet, ajaa näi- tä mitä erilaisemmissa tuotan- nollisissa asemissa olevia yhe- teiskunnan alikerroksia hake- maan pelastusta hätänsä tältä uudelta reformipuolueelta, Far- mer-Labor yhtymältä.

Tässä kokoomusliikkeessä me tapaamme myöskin osan van- hoista hyvistä ystävistämme i. w. w.-läisistä. Samoin kuin rei- formeipyrkimysten perässä hai- hantelevat sosialistiluopiot, niin nämäkin järjestelmän perinpo- jaista muuttamasta sosialistise- si yhteiskunnaksi kammoavat tuplajoukkoja, jotka ovat käyttä- neet kaikkien tunnettujen kiel- lien laatu- ja nimanant niiden sosialistien haukkumiseen, jon- ka ovat selittäneet, että työvä- enluokan on valloitettava käsi- siinsä valtiollinen valta — nämä tuplajoukkoja, jotka ovat sel-ittäneet selittämättä pääsyään- kin kuinka taloudellisen valta siirtyy työläisten käsiin n. k. työmaastelun avulla ja nyt kun heistä on osa kokeillut jo sitäkin ja kun he ovat huomaneet pettynensä tuohon unel- maansa nähden — heittäytyvät toisen, yhtä lapsellisen haaveen

valtaan: kukistamaan tämän maan trustipääoman valtaa Far- mer-Labor puolueen avulla.

Useita huomattavia I. W. W:n esitaistelijoita eri lännen val- tioissa on toimimassa tämän uuden puolueen hyväksi. Onpa yksi kuuluisuutta saavuttanut heidän taisteluterinsä, Elmer Smith, Washingtonin valtion kolmannesta kongressimiespiiristä asettautunut ehdokkaaksi kongressiin. Hän on tullut tä- män reformipuolueen huomai- tuimmaksi mieheksi. Suunnitel- mien mukaan, mitä tämän uuden puolueen kannattajilla tässä kongressimiespiirissä on, tul- laan ostajien Cowlitz kunnas- sa, Toledossa, ilmestyvä lehti Messenger, jota ryhdytään jul- kasemaan Centraliassa, Wash., Farmer-Labor puolueen ohjel- man ja hengen mukaan. Smith tulee tämän lehden toimittajak- si. Mikäli olemme kuulleet Smithin ajatuksia heidän tule- vista toiveistaan, käy niistä sel- väksi se, ettei Amerikan suur- pääoman valtaa tämän puolueen kautta pystytä häiritsemään, si- tä vähemmän sitä murtamaan. Sellaisen tehtävän suoritus kuu- luu sosialisille.

Smith samoin kuin muut tup- lajoukkoja, jotka Washingtonin valtion kolmannessa kongressi- miespiirissä tekevät kaikkensa valloittakseen poliittisen ase- man tuolla alueella, samoin kuin i. w. w.-läiset, jotka tappelevat sosialismia vastaan toisilla alu- eilla niin lännellä kuin muual- lakin, joutuvat sosialismin vie- lä myöntämään. Heidän on kui- tenkin käytävä vielä läpi sekin eksyttävä ja pettävä tie, jota he nyt taivaltavat.

EI KAI LIENE DEMOKRA- TIAA SEKÄÄN

Galvestonin, Texasin, asuk- kaat ovat saaneet todistuksen siitä, että junkkerimie ei ole ainoastaan mahdollista vaan myöskin tosiasia mikäli on ky- symyksessä mainittu kaupunki. Satamatyöläiset ovat vaati- neet pientä palkankorotusta lo- kakuusta asti. He ovat osotta- neet, että muissa syvänveden satamissa maksetaan työläisille 20 senttiä tunnissa enemmän kuin mitä he saavat. Heidän komiteansa on tehnyt kahdek- san matkaa New Yorkissa ja Orleansissa sovitukseen ja järjestääkseen palkkariitaa. Vi- me kesäkuussa satamatyöläisten kansainvälinen järjestö pääsi New Yorkin kaupunkamari- nissa yksimielisyyteen siitä, että riitakysymyksestä neuvo- tellaan. Mutta laivayhtiön isän- nistö kieltäytyi kaikesta ja an- toi lausunnon, ettei heillä ole mitään sovittelusta. Seurauk- sena oli lakko. Ja vaikka työläi- set ovat lakossa siitä syystä, että yhtiö kieltäytyy edes so- vittelemasta riitakysymyksestä, niin valtion tuomari on lä- hettänyt sotaväkeä kaupunkiin ja kaupunki on asetettu so- tiallisen järjestyksen alaiseksi. Sotilaat ovat hajottaneet työ- väenjärjestöjen keskusneuvos- ton kokouksen. Sellaista se on amerikalainen "kansanvalta".

ITSE SÄMI ON SUUT- TUNUT

Muutamit teollisuuslaitokset ovat sulkenet työllisiä työstä suurissa joukoissa. Esim. idän villatehtaat ajavat työllisiä nä- kätaipaleelle ja toisissa teete- tään työtä vain joku päivä vii- kossa. Tämä tapahtuu samaan aikaan kun hintoja kohotetaan järjettömästi ja selitetään sen syyksiä tuotteiden vähyys ja samaan aikaan kuin koko maa puhuu teollisuuselämän uudel- leen järjestämisestä tavaroiden tuottamiseksi, että hinnat saa- taisiin laskemaan. Tämänlainen jo suututtaa itse kapitalistien juoksupoika Gompersiakin ja hän puhkee puhumaan seura- vaa:

"Kuukausia on meille huudet- tu huutamasta päästyäkin että työläisten tulisi lisätä tuotan- toa. Olisin halukas tietämään kuinka tuotantoa lisätään sil- loin kun kymmeniätuhansia työ- läisiä erotetaan työstä.

"American Woolen yhtiö Mas- sassa on sulkenut melkein kaik- ki tehtaansa. On mieltäkiinnit- tävää kuinka paljon voittoja tä- mä yhtiö on tehnyt viimeisten vuosien aikana ja samalla voim- me myöskin palauttaa mielim- me mitä tuon yhtiön presidenti William W. Wood hiljattain antoi julkisuuteen yhtiönsä ti- lanteesta.

"Villatrustin puhtaat tulot nousivat vuoden 1918 aikana 316 prosentilla siitä mitä ne olivat ennen sotaa, eli vuonna 1914. Koska villatrusti kontrol- leeraa villakankaiden valmistus- ta Amerikassa, niin ei liene pak- kaltaan pois vaikkapa syven- nymme ottamaan selvää trustin saalistuksista hieman yksityis- kohtaisemmin. Vuonna 1919 te- ki trusti puhtaaksi voitoksi \$10- 779.804 vielä senjälkeenkin kun kaikki ylimääräiset verot ja kustannukset olivat otettu pääl- tä pois. Tämä yhtenä ainoana vuotena ansaitsivat villaparo- nit \$39.89 jokaista osaketta koh- den, vaikka trustin pääoma ei ole täyttä kahtakymmentä mil- joonaa dollaria. Villatrustin presidentti Wood ilmoitti vii- me vuoden lopussa että yhtiöl- lä on tilauksia jo etukäteen niin paljon että kaikki sen tehtaat voidaan pitää täydessä käynnis- sä koko tämän vuoden ja hän siis ennustaa trustin voittojen tänä vuonna lisääntyvän vielä siitä mitä / ovat ennen olleet."

Sämi on monella tavalla tou- hunnut taas viime aikoina. Hän on aikunut puhutella herroja y- leisen amnestian saamiseksi, mutta myöhästy tätä tarkoitus- ta varten järjestettyä kokouk- sesta. Ja nyt sellaiset neuvot- telut on lykätty. Valtapuoluei- den poliittikkaan on hän niin- ikään kiinnittänyt huomiota ja hän on tehnyt luunnantensa kanssa ainakin sellaisen havain- non, että Mr. Harding on vähän niinkuin arveltavalla tavalla suhtautunut työväestöön toimi- essaan Yhdysvaltain senaatissa. Yhdessä j. toisessa asiassa poliitikoivat A. F. of Laborin pomomichet ja koettavat pysyt- tää pinnalla kaikenlaisia pikkuporvarillisia — ja toivottomak- si tuomittuja fraaseja.

UNIONISTIT PROTESTEE- RAAVAT

Los Angelesin öljytyöläisten paikallisuus on pitänyt koko- uksen, jossa se protesteeraa kaikkien liittolaisten halli- tuksia vastaan sen johdosta, et- tä ne antavat apuaan Puolalle sen käydessä rikoksellista sotaa Neuvosto-Venäjää vastaan. Pää- töslauseelmassa perustaudutaan niille yleisesti tunnetuille sei- koille, että liittoutuneet maat avustavat Puolaa ammuksilla, aseilla, ravintoaineilla, lääkkeil- lä ja rahallainoilla sekä samaan aikaan yllä pidetään sartaota Neuvosto-Venäjää vastaan, joka tuottaa Venäjän kansalle suu- ria tuottoja ja kärsimyksiä. E- delleen mainitaan siitä kuinka Puola valloittustarkoituksella kukistaakseen Venäjän kansan pysyttämään laillisen hallituksen hyökkäsi Venäjän alueille, ja vaaditaan hallituksia lopetta- maan kaikki avunanto Puolalle ja jättämään Venäjä rauhaan. Päättöslauselma on lähetetty Yhdysvaltain presidentille, kai- kille öljyteollisuuslaitteille, työ- väenlehdille ja pyydetään kaik- kien unioni- ja unionijärjestöjä hyväksymään samanlaisia vasta- lauseita.

Tietoja Venäjältä

TEHDASKOMITEAN KOKOUS MOSKOVASSA

Moskovassa kesäkuun 25 p. pide- tyssä tehdaskomiteoiden edustajien kokouksessa — kertoo "Mosk. Ives- tija" — ilmoitettiin, että yksistään Moskovaa varten tarvittaisiin 100- 000 työllistä. Samoin katsottiin välttämättömäksi mobilisoida koko Moskovaa väestö lämmitysalueiden hankintaa varten ja ympäristön talonpojat puitten kuljetusta varten. Työläisten ammattaidon kohottami- seksi päätettiin lähimmässä tulevai- suudessa lähettää kaikki Moskovaa 18-40 vuoden ikäiset työlliset ly- hytaikaisille teknillisille kursseille. Myöskin päätettiin saattaa voimaan palkkiojärjestelmä työnteossa ja pe- rustaa erityinen varasto työpalikko- jen suorittamiseksi luonnossa, s.t.s. tehdastuotteilla ja elintarpeilla.

KIRJAILIJAIN LIITTO

Venäläisten kirjailijain liiton johto- kuntaan kuuluvat neuvostoehdoin- tietämän mukaan kirjailijat Maxim Gorjki, A. L. Wolynski, N. Volkov- ski, L. Gurevitsch, E. Samjatn, V. Iretski, E. Karpov, A. Gansen ja K. Tshukowski.

RAUTATIELIIKENNE VENÄJÄLLÄ

"Moskovskaja Prawda" mainitsee, että Moskovian rautatieolmuksessa oli tammikuun alussa 25,000 vaunua, kesäkuun lopussa 18,000. Rikkinäisiä vaunuja oli tammikuussa 5,600, ke- säkuun lopulla 7,100; tyhjiä vaunuja oli tammikuussa 2,500, kesäkuussa 4,300.

VENÄJÄN SAARTO MURTUU.

Imperialistien suunnitelmat näk- säarrolla Venäjän tukehduttamiseksi ovat ilmeisesti menneet myttyyn. Siitä alkaen kun toukokuun 8 p:nä ensimmäinen tavaralahetus lähetettiin Virosta Venäjälle, on Jaaman raja-

tulli kautta kesäkuun 19 päivään asti kuljetettu Venäjälle seuraavat määrät erilaisia tavaroita: 269 vaunulastia maatalouskoneita, 117 vaunua paperia, 8 vaunua sukkuoloita, 3 vaunua sahoja, 11 vaunua eks- trakteja lankojen valmistamista var- ten, 62 vaunua tarhakasvien sieme- niä, 827 vaunua siemenperunnotta, yhteensä 1,297 vaunulastia, joiden paino on 1,064,924 puutaa (1 puuta on 16,380 kg.) Sitäpaitsi Tallinnaan on saapunut Venäjälle kuljetettavak- si monia muita tavaralahetyksiä, kuten vetureita, viskuukoneita, nahkaa, silliä, sementtiä j.n.e.

Pietarin "Isvestijan" tietojen mu- kaan saapuu Venäjälle piakkoin 500 tynnyriä silliä ja suuri määrä kaalia. Heinäkkuun aikana on Jaaman kaut- ta saapunut Neuvosto-Venäjälle 63 rautatievaunullista paperia.

"VEDENVIKKO"

Neuvosto-Venäjällä on järjestetty aika-ajoin erilaisten tarkotusten to- teuttamiseksi, kuten esim. lämpimien vaatteiden keräämiseksi punaiselle armeijalle, kommunistisen puolueen jäsenmäärän lisäämiseksi j.n.e. erityisiä agitatsioonivikoja. Nyt olisi "Derevenskaja Kommunan" kerto- man mukaan pitänyt Pietarissa heinä- kkuun 3-10 päivinä järjestää kau- pungin terveyshallinnon toiminta n. s. "vedenviikko", jonka tarkotukse- na olisi oikeiden käsitteiden levit- täminen veden käytöstä, vesijohto- jen korjaaminen, kanavien puhdistami- nen y.m.

TULAN RAUTATIEKONEPAJAN JOHTAJAT ASETTU SYYTTEESEEN

Tulan rautatien valtakomusol- keudessa — kertoo "Isvestija" 133 numerossaan — on käsitelty insi- nööri Höjerin, hänen apulaisensa Kukulshkin, työnjohtaja Jakimshin- vin, lääkäri Sushkovin y.m. juttua. Trotskij oli kiinnittänyt huomiota si- hen ilmiöön, että Tulan työpaajojen tuotanto yhä vain aleni. Viime vuoden neljän ensimmäisen kuukau- den kuluessa oli nissä korjattu 27 veturia, tänä vuonna saman ajan kuluessa vain 5 veturia. Ja tuotan- to yhä vain väheni. Syynä tä- lään on ollut se, kuten oikeudessa selvitettiin, etteivät työpaajojen joh- tajat osottaneet kylliksi aloitekykyä ja tarkokuitua, vaan laiminloivat kokonaan työkurin noudattamisen, sallien sen sijaan turhia kävelyjä, työkeskeytyksiä ja työstä poistumia sija j.n.e. Työpaajojen hallinto ei hankkinut minkäänlaisia työaineita, työnjohtajat riitelivät yhä keske- nään j.n.e. Syytetyt tuomittiin kaik- ki pakkotyöhön.

VENÄJÄN KOMMUNISTIT EN- G- LANNIN TYÖVÄEN KONG- RESSISTA.

Neuvostovalan virallinen pää-ä- nenkannattaja "Moskovskaja Ives- tija" kertoo tammikuun 140 numerossaan, että Englannin työväen kongressi on 3 miljoonalla äänellä 225 tuhatta ääntä vastaan kieltäytynyt liittymästä Kolmanten Internationalaen, lohduttelee itseään väittäällä, ettei mainittu päätös muka tulkitse Eng- lannin todellisen proletariaatin mielipidettä. Englannin työväenpuolue on kirjava yhtymä, joka käsittelee melkein kaikki englantilaisen köy- hälistön ammatilliset ja valtiolliset järjestöt. Se kuuntelee kongressin johtajien, MacDonaidin, Thomas Shaw'n y.m. "petollisia kiskutuk- sia". Kuitenkin on päätös lehden.

mielestä tilannetta vastaava, mutta — lausuu lehti lopuksi — "ei olisi herroja olisi päästettykään Kol- manten Internationalaen."

FRITHIOF NANSEN VENÄJÄLLÄ

Käskettiin oli Pietarin uudestilla- tulla neuvostolla ensimmäinen istun- tu Puheenjohtajana toimi Sinowjew, joka puheessaan pääasiallisesti kiin- nitti huomionsa siihen seikkaan, et- tä neuvoston oli valittu 400 puo- lueontia, ja lausui olevansa vaku- tettu, että puolueettomista tulee bol- shevikien ystäviä.

Sen jälkeen esiintyivät Itävallan kommunistien edustaja Gruber ja Saksan kommunistien edustaja Bar- te.

Maksim Gorjki lausui tervetulleek- si Neuvosto-Venäjälle saapuneen Fr. Nansenin, joka oli saapunut sinne järjestämään sotavankien vaihto- koskevaa kysymystä. Puhuja pyysi Nansenin palatessaan Euroopan il- mottamaan siellä, että venäläisille työmiehille ovat kalliit ja läheslet- lännen suurimpien miesten nimet, joiden työlle ja aatteille he osaa- vat antaa arvon.

Frithiof Nansen, joka otettiin vas- taan myrskyisillä suosionotuksilla, huomautti, että hän oli saapunut Ve- näjälle järjestämään sotavankien vaihtoa, jotka olivat niin kauan saa- neet kärsiä koti-ikäviä vierailu- maalla, ja samalla hän lausui toi- vomuksenaan, että vaikka liikene- yhteyks Venäjällä onkin rappiolta, hanke saadaan toteutetuksi samoin kuin yhteyden aikaansaaminen Euro- pan ja Venäjän välillä, sillä tämä on tärkeää ei ainoastaan Venäjälle, vaan myöskin kaikille Euroopan maille.

"PUNAISTA VOIMAA"

Pietarin "Vapaus" kertoo: Suomalaisen päällikkökursin va- listuskublin järjestämässä "konserti- miitingissä" esitettiin uusi alkupie- räinen kaksi-näytöksinen suomalai- nen kappale, Elviira Villmanin "Pu- naista voimaa". Se kuvallie Suo- men köyhälistön ja verenhimoisen porvariston välistä leppymätöntä ny- kyistä taistelua.

Kappaleessa vie tekijä katselijan seuraamaan suomalaista rajaseudun työläiskotia, minkä vaimo on itse ollut osallisena kumouksellisessa taistelussa ja sen jälkeen kokenut porvarillisen terrorin lukemattomat kauhat. Katselija saa myöskin il- laisuuden nähdä kuinka voitostaan pöyhkeävät porvaristo on saanut itselleen käyrettyä kehitysmättömyy- tä ja tietämättömyyttä, onnettomista työläisten ryysyläiskerroksesta. Myös tarjoutuu tilaisuus havaita, kuinka pikkuporvarillisen välikerroksen huojuvia aineksia kullaan ja vallan- himo houkuttelee pyövelinpalvelu- sia porvaristolle tekemään. Mutta samalla tekijä myöskin kuvaa sitä lannistumatonta sitkeyttä, määrätö- tä uhrautuvaisuutta, mikä elähtyy kumouksellisen proletariaatin par- haimpia aineksia, varsinkin sen sa- karillisia tietoisia naisia. Toisella puolen katselijoille tärkein väriä paljastetaan se syvä madännäisyys ja rappauteisuus, mikä porvari- yhteiskuntaa jäytaa sekä mikä saa- tuttaa kuolettavasti myöskin sen yhe- teiskunnan vanavedessä matelevat kätyriänekset.

Kannata liikkeitä jotka ilmoittavat Toverissa

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOL- LISIA VIRTAKUUSIA ULKOMAILLA

Suomen ja Venäjän rauhanneuvottelut

Uuden Suomen kirjeenvaihtajalla on ollut seuraava haastattelu venäläisen valtuutetun Kershentsevin kanssa.

— Kun te hyvin tunnette neuvot- telujen kulun ja tunnette jo myöskin suomalaisen vaatimukset niin alue- kuin myöskin talousajostossa, niin voitte tietysti jo melkoisella varmua- della sanoa, tuleeko rauhasta mitään?

— Tulee kyllä — vastasi Kershent- sev — mutta vain siinä tapauksessa, että suomalaisen neuvottelukunta luopuu niistä ylettömistä vaatimuk- sistaan, jotka se on meille esittänyt.

— Millä alalla sen vaatimukset o- vat mielestänne ylettömiä — ky- syin.

— Etenkin aluekysymyksissä.

— Sallikaa kysyä, mikä ovatkaan teidän kaikkein viimeisimmät vaati- muksenne, mitä aluekysymyksiäin tu- lee. Mikä on teidän minimilinjat?

— Sitä ei voi sanoa, mutta sen si- jaan sen, että jos suomalaisen neuvotte- lukunta heti olisi asettanut alueelli- sen status quon kannalle, niin neu- vottelut voisivat edistyä paljon pa- remmin.

— Mitä teistä tuntuvat suoma- laisten taloudelliset rauhan ehdot?

— Taloudellisissa kysymyksissä meillä yksinkertaisesti on erilaiset

katsantokannat. Meidän periaatteel- linen kantamme ei salli hyväksyä muutamia suomalaisten vaatimuksia, niinkuin esim. yksityisten kansalais- ten kärsimään vahinkojen korvaamis- ta ja annuloitujen ukolaisten velko- jen ja sitoumusten jälleen päteväksi tunnustamista. Tämä on meidän y- leinen kantamme. Kun me kerran yleensä emme tunnusta ukolaista si- toumuksia, niin emme tietysti myös- kään Suomelle annettuja. Tässä vaa- tuisessa me pysymme johdonmukaisei- ti periaatteellisella kannallamme.

— Mutta teillähan on jo muutamia taloudellisia kysymyksiä sovituna suomalaisten kanssa?

— Niin on. Olemme sopineet liik- kujan rautatiekaluston palauttamis- sesta ja korvaamisesta. Sitäpaitsi ovat molemmat puolet sitoutuneet korvaamaan valtion sivijälouitosten omaisuuden. Vlelä on sovitettu erinäi- siä pienemmistä pykälästä.

— Tiedän kyllä. Mutta ajan vä- hyiden takia hypätäkseni uuteen a- siaan: aselepuoneuvotteluhan tuntu- vat edistävän kovin hitaasti?

— Niin tekevät, mutta sille me emme mitään mahda. Esteet ovat koko ajan olleet suomalaisen neuvot- telukunnan taholta, joka on odotel- lut asiantuntijoita ja ohjeita halli- tukseltaan. Olemme virallisesti va-

pyttäneet suomalaista neuvotte- lunkuntaa kiirehtimään neuvotteluja. Suomalaisen vaatimukset aselepu- osuuteen ovat muuten samoin kuin muutkin lijan korkeat, eivätkä vas- taa asiaan todellista tilaa.

— Te ette siis lakkaa vaatimasta laivoilleenne purjehdusokkeutta Suen- menlahdella aselepon aikana?

— Tietysti emme voi lakata, sillä Suomenlahti on laivastollemme ai- noa tie ulospäin, jota me tarvitsem- me heti.

— Keskustelu kääntyi taas toisaalle. Kysyin haastateltavalta, mitä mielipidettä hän persoonallisesti oli suoma- laisen neuvottelukunnan kokoon- panosta.

— Mielestäni neuvottelukuntanne on varsin monipuolisesti kokoonpan- tu ja on se hyvin valmistautunut neuvotteluihin, mutta valitettavasti kaikki sen jäsenet pitävät liiaksi kiinni mahdottomista vaatimuksista, mikä suinkaan ei tee sovintoa mah- dolliseksi. Minä olen istunnoissa jo huomauttanut, että Suomelle ei ole mitään hyötyä sellaisten vaatimusten esittämisestä. Se vain viivästyttää rauhan tekoa.

— Teidän mielestänne, arvaan, o- vat alueelliset vaatimukset suoma- laisilla kaikkein pahimmat.

— Niin, suomalaisten aluevaati- muksia on meidän mahdoton hyväk- syä.

— Mutta te olette kuitenkin sano- neet, että teillä ei ole mitään sitä vastaan, että Suomen teollisuus ja kauppa saa käyttää hyväkseen Jää- meren rannikko. Kujaka se niin- muodin on mahdollista?

— Ei. On ollut kysymys vain siitä, että jos Suomi esittäisi ei alueel- lisiä, vaan joitakin taloudellisia va-

timuksia ja etuoikeusanomuksia, niin me voisimme käsitellä kysymystä ja päästä jonkinlaiseen sovintoonkin siinä tapauksessa tietysti, että vaatimukset eivät olisi liiallisia. Mutta alueellisiin vaatimuksiin me emme millään ehdolla voi suostua. Mielestäni olisi pitkäjänen rauhanteke- mitä toivottavain Suomelle ja Venäjälle. Rauhahan kuitenkin mahdollinen ai- noastaan ehdoilla, jotka molemmat puolet voivat hyväksyä. Ylettömiin vaatimuksiin me emme koskaan tule suostumaan.

— Niinkö. Meidän neuvottelijaim- me keskuudessa on osittain vallalla mielipide, että saatuaanne voittoja puolalaisista teidän vaatimuksenne ovat hukan kasvaneet?

— Eivät ole. Meidän vaatimuk- semme tulevat olemaan koko ajan samat. Me haluamme tehdä rauhan Suomen kanssa, mutta emme tahdo muuttaa vuoden 1914 rajaa. Tah- domme myöskin käyttöoikeuden Suen- menlahteen. Mitään alueuutuksia emme yleensä aio tehdä. — Mitä taas tulee kaikellaistaiin taloudellisiin vaati- muksiin, niin niissä me voisimme tehdä joitakin myönnytyksiä, jos Suomi myöskin puolestaan suostuu myönnytyksiin ja katsoo oikeutetuik- si meidän vaatimuksemme meri- ja maaomaisuuteen. Jos suomalainen neuvottelukunta olisi jo heti alussa ilmoittanut haluavansa säilyttää kos- kemattomana vden 1914 rajan, olisi tunnustanut osan Suomenlahtea pu- lueettomaksi, niin että Venäjän lai- vasto voisi käyttää sitä hyväkseen, niin silloin eivät taloudelliset kysy- mykset olisi olleet vaikeat sopia. Me emme olisi kovinkaan pitäneet kiinni kaikista summista, mutta, niinkuin sanotti, aluekysymyksissä me emme

koskaan voi tehdä minkäänlaisia myönnytyksiä.

— Niinmuodin neuvottelujen kul- ku riippuu kokonaan alkusymyksestä. Jos suomalaiset eivät anna pe- rää aluevaatimuksissaan, niin neuvot- telut katkeavat. Asia on tietysti ym- märeittävä niin?

— Kaikki riippuu suomalaisen neuvottelukunnan katsantokannasta. Alueellisia myönnytyksiä me vain emme voi tehdä.

— Ettekö te rauhanneuvotteluja pyytäessänne tienneet tai arvanneet, mikä tulisi olemaan suomalaisten kanta rakauskysymyksessä? Pitihän meidän päävaatimuksemme olla teil- lä tiedossanne?

— Me emme kuitenkaan tienneet missä määrin laajat kansankerrokset sitä kannattivat.

— Meidän työväenluokkamme pi- tää sekin tärkeänä, että Suomi saa pääsyn Jäämerelle.

— Se on tiettyä, että jokainen val- tio tahtoo laajentaa aluettaan, mutta tämä laajentaminen on vahingoksi naapurivaltiolle ja kärsijää tavalli- sesti suhteet valtoiden välillä. Jos vuoden 1914 raja meidän ehdotuk- semme mukaan säilytetään, niin suh- teiden kärsijästäminen käy mahdotto- maksi. Olettakaamme, että jotkin epäedulliset asianhaarat, joita nyt tosin ei ole olemassa, pakottaisivat Venäjän luovuttamaan osan aluettaan Suomelle. Silloin Venäjä jonkun a- jan kuluttua tolnuttuaan alkaisi jäl- leen pyrkiä palauttamaan itselleen takaisin menettämänsä maa-ala. Sa- nalla sanoen toistuisi Elsas-Lothrin- gin historia, joka nyt on riittämöna- na kahden valtakunnan kesken.

— Voisiko olettaa, että Venäjän nykyinen hallitus tulisi joskus vaa-

timaan takaisin aluetta, jos se jotta- luovuttaisi?

— Ei, minä puhun vain esimerki- kinä siitä, että se voi kärsijää kah- den valtakunnan välillä suhteita.

— Mutta jos Neuvosto-Venäjä luovuttaisi jotain vapaaehtoisesti, ei pakosta?

— Vapaaehtoisesti me emme voi mitään luovuttaa, sillä jo näiden alu- eiden väestö ei halua liittyä Suen- meen. Meidän vaatimuksemme ovat hyvin yksinkertaiset: me haluamme säilyttää status quon. Suomi on sa- nut itsenäisyyden ja jatkan elämänsä omilla rajoissaan. Näillä ehdoil- la voivat syntyä todellisesti ystävä- liset suhteet molempien maiden vä- lillä.

— Näin jutellen oli neljänestunti ku- lunut loppuun, vähän ylikin.

— Koska Tiimenev tulee tänne? Hänenhän piti jo aikojaa sitten tal- la?

— Hän on rintamalla toimiva vällankumouksellisen sotaneuvoston jäsen, komissaari, ja puolalaista hyökkäys on toistaiseksi pidättänyt häntä siellä, mutta kyllä hänen pitä- si pään tulla.

— Täällä on kerrottu, että Tiimene- vin oikea nimi olisi — Borovnikov ja että hän saapuisi tänne naamioituna?

— Ei ollenkaan. Se on yksi niistä mielikuvitusjutuista, joita kerrotaan Tiimenev, ent. keskuskomitean pu- heenjohtaja. Meidän ei tarvitse il- hehtää tänne naamioitujia miehiä. Meillä on tarpeeksi omiakin.

— Tähän loppu haastattelu Kershent- sev ja pikakirjoittaja nousivat pari- valjakoon ja ajoivat kotiaan. Muut olivat jo poistuneet neuvottelusta- lta.